

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE ENDOPROTEZAVIMO VEIKLOS SRITYSE RVUL, KKL, KL IR PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

Korupcijos rizikos analizė VŠĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės (toliau – RVUL), VŠĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų (toliau – KKL) ir VŠĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninės (toliau – KL) ir (visų rūšių ir lokalizacijų sąnarių endoprotezų, jų priedų ir komponentų (toliau – endoprotezai) techninių specifikacijų rengimo ir tiekėjų pasiūlymų vertinimo; įsigytų endoprotezų paskirstymo ir panaudojimo ASPĮ teikiant endoprotezavimo paslaugas veiklos srityse atlikta, išvada ir pasiūlymai pateikti STT 2022 m. sausio 27 d. raštu Nr. 4-01-647

Korupcijos rizikos analizės išvadoje (toliau – KRA išvada) RVUL buvo pateikti 7 pasiūlymai (4 pasiūlymai – dėl kritinių pastabų, 2 pasiūlymai – dėl kitų antikorupcinių pastabų, 1 pasiūlymas – dėl kitų pastabų); KKL – 7 pasiūlymai (4 pasiūlymai – dėl kritinių pastabų, 2 pasiūlymai – dėl kitų antikorupcinių pastabų, 1 pasiūlymas – dėl kitų pastabų), KL – 7 pasiūlymai (4 pasiūlymai – dėl kritinių pastabų, 2 pasiūlymai – dėl kitų antikorupcinių pastabų, 1 pasiūlymas – dėl kitų pastabų).

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO LIGONINĖS KAUNO KLINIKOS

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
1. Kritinės antikorupcinės pastabos			
1.1.2. Netinkama endoprotezų specifikacijų rengimo komisijų sudarymo praktika suteikia neproporcingai didelę sprendimų priėmimo galią mažumai komisijų narių: gydytojams ekspertams Asociacijų vadovams, kurie turi tiesioginių ar netiesioginių finansinių ryšių su endoprotezų tiekėjais per vadovaujamas Asociacijas, didina interesų konfliktų komisijose tikimybę ir	1.7. Į komisijas deleguoti ASPĮ gydytojus ekspertus, atitinkančius VLK nustatytus minimalius kvalifikacijos ir patirties reikalavimus, deleguojant kelis ASPĮ atstovus, skirti nesusijusius tarpusavio pavaldumo ryšiais gydytojus ekspertus (išvados 5 skyriaus 1.1.2 p. nurodyta pastaba).	Gydytojai ortopedai traumatologai informuoti apie galimus interesų konfliktus (bendruose posėdžiuose, metodologinėje medžiagoje). Atitinkamos profilinės klinikos darbuotojų, turinčių pareigą pildyti viešų-privačių interesų deklaracijas, korupcijos ar interesų konfliktų pasireiškimo rizika yra minimizuota.	

<p>kelia visuomenei abejones dėl komisijų priimtų sprendimų skaidrumo ir pagrįstumo (motyvai nurodyti išvados 3.1 skirsnyje).</p>			
<p>2.1.2. Tendencija daugiausiai kompensuojamų endoprotezų skiriančiose ASPĮ skirti tam tikro, bet skirtingose ASPĮ besiskiriančio, klubo ar kelio centralizuotai perkamų pirminių (standartinių) endoprotezų modelius, kuriuos tiekia su ASPĮ padalinių vadovais ir dirbančiais gydytojais tiesioginių ar netiesioginių finansinių ryšių turintis tiekėjas, nurodo tam tikrų tiekėjų galimo protegavimo didžiosiose ASPĮ riziką (motyvai nurodyti išvados 4.2 skirsnyje).</p>	<p>2.4. Užtikrinti, kad ASPĮ gydytojai ortopedai traumatologai pacientams, atsižvelgdami į apdraustojo ligos patologiją, jo amžių ir VLK nustatytus centralizuotai perkamų pirminių (standartinių) endoprotezų panaudojimo kriterijus (VLK patvirtinus šiuos kriterijus), skirtų pacientui tinkamiausią atitinkamos specifikacijos endoprotezą, o skirdami centralizuotai perkamą endoprotezą, neatitinkantį nustatytų kriterijų, motyvuotų kitokio centralizuotai perkamo endoprotezo paskyrimą (išvados 5 skyriaus 2.1.2 p. nurodyta pastaba).</p>	<p>VLK patvirtinus šiuos kriterijus visi Kauno klinikų gydytojai ortopedai traumatologai bus elektroniniais laiškais informuoti apie tai, jog skirtų pacientui tinkamiausios specifikacijos endoprotezą (atsižvelgiant į paciento ligos patologiją), o skiriant centralizuotai perkamą endoprotezą, neatitinkantį nustatytų kriterijų, motyvuoti tokį sprendimą.</p>	
<p>2.1.2. Tendencija daugiausiai kompensuojamų endoprotezų skiriančiose ASPĮ skirti tam tikro, bet skirtingose ASPĮ besiskiriančio, klubo ar kelio centralizuotai perkamų pirminių (standartinių) endoprotezų modelius, kuriuos tiekia su ASPĮ padalinių vadovais ir dirbančiais gydytojais tiesioginių ar netiesioginių finansinių ryšių turintis tiekėjas, nurodo tam tikrų tiekėjų galimo protegavimo</p>	<p>2.5. Priminti ASPĮ sveikatos priežiūros specialistams, kurie skiria pacientams ar kitaip naudoja medicinos priemones, įsigytas iš PSDF biudžeto, pareigą deklaruoti savo privačius interesus, įskaitant dalyvavimą asociacijose ar organizacijose, vienijančiose sveikatos priežiūros specialistus, veikloje, jei jie ar jiems artimi asmenys yra šių organizacijų nariai, eina bet kokias pareigas šiose</p>	<p>Apie privačių interesų deklaravimą primenama posėdžiuose, susitikimuose, sistemingai siunčiama metodinė medžiaga. Keliamas klausimas dėl ASPĮ specialistų dalyvavimo vienijančiose organizacijose deklaravimo užtikrinimas.</p>	

<p>didžiosiose ASPĮ riziką.</p>	<p>organizacijose arba yra sudarę sandorius (sudarytos autorinės, paslaugų teikimo, renginių išlaidų atlyginimo (kompensavimo) ir kt. sutartys) su šiomis organizacijomis, įskaitant individualios veiklos sandorius, kurių vertė didesnė negu 3 000 eurų (išvados 5 skyriaus 2.1.2 ir 2.1.3 p. nurodytos pastabos).</p>	<p>Atlikta masinė viešų-privačių interesų deklaracijų pildymo patikra. Paskirtas atsakingas asmuo (Antikorupcijos tarnybos juristas) vykdyti šių deklaracijų patikrą.</p> <p>Šiu metų vasario 7 d. vyresn. slaugytojų – slaugos administratorių susirinkime buvo skaitytas pranešimas apie korupcijai atsaparios aplinkos kūrimą (pranešimas apėmėir pareigą pildyti viešų-privačių interesų pildymo ypatumus PINREG sistemoje).</p> <p>Vidiniais kanalais, sekančiame administracijos posėdyje priminti apie privačių interesų deklaravimą (įvykdyta šių metų vasario 21 d.) Sekančiame bendrame posėdyje bus akcentuojamas antikorupcinės aplinkos kūrimas dėl gydytojų dalyvavimo asociacijose ar organizacijose, sudrant sandorius siekiančius 3000 EUR).</p>	
<p>2.1.3. Tam tikro tiekėjo, tiekiančio tam tikro gamintojo ir modelio endoprotezą ASPĮ, protegavimo riziką didina gydytojų, atliekančių endoprotezavimo operacijas bei skiriančių pacientams centralizuotai perkamus pirminius (standartinius) endoprotezus, neviešinamų sąsajų bei tiesioginių ir netiesioginių finansinių ryšių su endoprotezų tiekėjais nepakankama vidaus kontrolė. (motyvai nurodyti išvados 4.2 skirsnyje).</p>			

<p>2.1.3. Tam tikro tiekėjo, tiekiančio tam tikro gamintojo ir modelio endoprotezą ASPĮ, protegavimo riziką didina gydytojų, atliekančių endoprotezavimo operacijas bei skiriančių pacientams centralizuotai perkamus pirminius (standartinius) endoprotezus, neviešinamų sąsajų bei tiesioginių ir netiesioginių finansinių ryšių su endoprotezų tiekėjais nepakankama vidaus kontrolė. (motyvai nurodyti išvados 4.2 skirsnyje).</p>	<p>2.6. Periodiškai tikrinti gydytojų privačių interesų deklaravimo pareigos vykdymą, nustatius pažeidimus ir trūkumus, imtis priemonių juos šalinti ir kitų korupcijos prevencijos priemonių (išvados 5 skyriaus 2.1.3 p. nurodyta pastaba).</p>	<p>Gydytojai privačių interesų deklaravimą vykdo PINREG sistemoje. Kilus pažeidimams yra paskirti atsakingi (Antikorupcijos tarnyba) asmenys, atliekantys pirminį tyrimą ar papildomą patikrinimą dėl galimų korupcijos apraiškų. Nutarta patvirtinti tvarką, kurioje būtų numatyta, kad deklaracijos būtų patikrinamos tų asmenų, kurie dalyvauja viešųjų pirkimų komisijų veiklose.</p> <p>Administracijos posėdyje buvo pristatyta metinė Antikorupcijos tarnybos ataskaita, kurioje pateikta detali viešų-privačių interesų deklaracijų tikrinimo lentelė. Patikrinta virš 2 tūkst. deklaracijų</p>	
--	---	---	--

		<p>(neskaitant 4 pakartotinių tikrinimų). Šioje srityje kylančios rizikos yra minimizuotos.</p> <p>Pagal Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų generalinio direktoriaus 2021 m. birželio 15 d. įsakymą Nr. V-659 dėl privačių interesų deklaravimo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patikrinta virš 2 tūkst. deklaracijų (neskaitant pakartotinių tikrinimų). • Iš viso atlikti 4 patikrinimai. • Vykdoma stebėseną ir kontrolę (klinikų administratorių/vadovų atžvilgiu). <p>Asmuo, kuris atsakingas už korupcijos prevenciją įstaigoje atlieka ne tik viešų-privačių interesų deklaracijos pateikimo fakto patikrą, bet ir (pagal galimybes, pasirinktinai) vertina minėtos deklaracijos turinį. Numatyta bent kartą per metus pasirinktinai įvertinti dalį gydytojų, kurie dalyvauja pirkimų procedūrose, pateiktas viešų-privačių interesų deklaracijas.</p>	
<p>2. Kitos antikorupcinės pastabos</p>			

<p>2.2.3. TLK atliekama ganėtinai formali valstybinė priežiūra, neatliekamas centralizuotai perkamų endoprotezų paskyrimo pacientams teisėtumo ir žalos PSDF biudžetui vertinimas, tikslingų antikorpinių ar teisės pažeidimo prevencijos priemonių nepakankamas išnaudojimas VLK ir ASPĮ, neužtikrina veiksmingos valstybinės priežiūros, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir tikslingų antikorpinių ar teisės pažeidimo prevencijos priemonių taikymo centralizuotai perkamų endoprotezų panaudojimo ASPĮ veiklos srityje</p>	<p>2.8. TLK nustačius ASPĮ gydytojų ortopedų traumatologų pareigų pažeidimo faktus, imtis priemonių užtikrinant tinkamą atsakingų asmenų teisinės atsakomybės įvertinimą ir tobulinant teisės pažeidimų ir korupcijos prevencijos priemones ASPĮ, o atlyginus žalą PSDF biudžetui, spręsti klausimą dėl ASPĮ atlygintos žalos regreso iš kaltų ASPĮ darbuotojų (išvados 5 skyriaus 2.2.3 p. nurodyta pastaba).</p>	<p>Esant poreikiui yra svarstyтина numatyti žalos atlyginimą regreso tvarka tik išskirtiniais atvejais. Išsireikalauti regresu būtų svarstyтина tik esant tokioms faktinėms aplinkybėms, kuriomis yra aišku, jog gydytojas elgėsi piktybiškai, tiesiogine tyčia, sistemingai ar gydytojo veiksmuose yra nusikalstamos veikos požymių. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų generalinio direktoriaus įsakymu atitinkamą dėl regreso taikymo išimtiniais atvejais bus sudaroma komisija, kuri vertins žalos atlyginimą regreso tvarka.</p>	
--	--	--	--

(motyvai nurodyti išvados 4.3 skirsnyje).			
<p>2.2.5. ASPĮ, neturėdama informacijos apie tiekėjų perleistas vertes ASPĮ sveikatos priežiūros specialistams ir juridinių asmenų ir asociacijų organizuotus ir finansuojamus profesinius (mokslineis) renginius, kuriuose dalyvauja ir gauna atlyginimą ASPĮ sveikatos priežiūros specialistai, negali vykdyti veiksmingos ASPĮ dirbančių sveikatos priežiūros specialistų privačių interesų deklaravimo vidaus kontrolės ir užtikrinti veiksmingos korupcijos prevencijos skiriant centralizuotai perkamas medicinos priemones, iš jų endoprotezus, pacientams (motyvai nurodyti išvados 4.5 skirsnyje).</p>	<p>2.9. Įvertinti galimybę įpareigoti ASPĮ sveikatos priežiūros specialistus, kurie dalyvauja viešuosiuose pirkimuose, skiria pacientams ar kitaip naudoja medicinos priemones, įsigytas iš PSDF biudžeto lėšų, informuoti ASPĮ apie jų atlygintą dalyvavimą centralizuotai įsigyjamų medicinos priemonių tiekėjų, asociacijų ar organizacijų, vienijančių sveikatos priežiūros specialistus, organizuojamuose ar finansuojamuose profesiniuose (mokslineiuose) renginiuose, tyrimuose ar kituose projektuose, ir 3 metus tvarkyti duomenis apie įvykusio renginio, tyrimo ar kito projekto pavadinimą, datą, rėmėjus, juose dalyvavusius ASPĮ gydytojus (išvados 5 skyriaus 2.2.5 p nurodyta pastaba).</p>	<p>Galimybės dėl itin didelio darbuotojų skaičiaus yra apsunkintos. Tikslinga vykdyti per viešų-privačių interesų deklaravimą. Dėl skaidraus dalyvavimo viešuosiuose pirkimuose - nutarta, jog tvarka apimtų tų asmenų deklaracijų tikrinimą, kurie dalyvauja viešųjų pirkimų komisijų veikloje.</p> <p>Šių metų vasario 21 d. yra numatytas posėdis KK sveikatos priežiūros specialistams, kurie dalyvauja viešuosiuose pirkimuose ir (ar) skiria pacientams medicinos priemones, įsigytas iš PSDF biudžeto lėšų, korupcijos prevencijos tema apimant ir PINREG deklaracijų pildymo ypatumus.</p> <p>Kauno klinikų darbuotojai, kurie dalyvauja viešųjų pirkimų procedūrose, privalo pasirašyti konfidencialumo, nešališkumo, viešų-privačių interesų deklaracijas (vykdoma kontrolė, paskirtas atsakingas asmuo). Metodinė medžiaga pildoma, informacija siunčiama vidiniais kanalais.</p>	
3. Kitos pastabos			
<p>2.3.3.EVIS nepakankamai pritaikytas centralizuotai perkamų endoprotezų ASPĮ naudojimo duomenų suvestinės</p>	<p>Užtikrinti, kad ASPĮ atlikus endoprotezavimo operaciją į EVIS nustatyta tvarka būtų suvesti duomenys apie kiekvieno</p>	<p>Šiuo metu yra laukiama VLK pakeitimų EVIS sistemos atžvilgiu.</p>	

<p>funktionalumas vidaus kontrolei ir ASPĮ valstybinei priežiūrai atlikti. EVIS duomenų suvestinėje matomi ne visi ASPĮ suvesti duomenys apie kiekvienos endoprotezavimo operacijos metu gydytojo ortopedo traumatologo panaudotą centralizuotai perkamą endoprotezą ir (ar) jo komponentą, tipą, modelį, gamintoją ir tiekėją, kurie pagal EVIS nuostatus turi būti tvarkomi (motyvai nurodyti išvados 4.4 skirsnyje).</p>	<p>panaudoto centralizuotai perkamo endoprotezo ir (ar) jo komponento tipą, modelį, gamintoją ir tiekėją (išvados 5 skyriaus 2.3.3 p. nurodyta pastaba).</p>		
---	--	--	--